

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director : **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Prim-Redactor : **EMANOIL DAN**

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar : **I. S. CODREANU**

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla . . . 45 lei
 6 luni 22,50
 3 luni 11,25
 Streinătate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

Apare de două ori pe săptămână
 sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
 București, CALEA RAHOVEI, 5
 Lângă Palatul Justiției
 = TELEFON 16/98 =

SUMAR

— **Condițiunea rezolutorie tacită în materia concordatului,** de d-l avocat *P. Vasilescu*.

JURISPRUDENȚA

— Casație s. II: *Const. Niculescu condamnat pentru calomnie prin presă.* (Instanțele judecătorești nu pot întinde acțiunea publică asupra altor persoane — arătate de inculpat — fără o cerere expresă a Ministerului Public sau a părții civile, când acțiunea este deschisă prin citațiune directă. — Neregulata compunere a comisiei juraților, deși de ordine publică, nu poate fi propusă direct dinaintea Curții de casație. — Nici un text de lege nu cere ca verdictul juraților să fie scris în întregul lui de primul jurat) cu o **Notă** de d-l consilier *I. Ionescu Dolj*;

— Curtea de apel din Craiova s. II. și trib. Valcea s. I: *Banca Târg-Jiu cu Constanța și D. Staicu* (Conform art. 1248 c. civ., imobilul dotal nu poate fi urmărit în timpul căsătoriei și nici chiar după desfacerea ei pentru datorii contractate de soț în timpul căsătoriei, afară de cazurile prevăzute de art. 1250 c. civ. — După desfacerea căsătoriei femeia văduvă recăpătându-și capacitatea de de a dispune poate confirma o înstrăinare făcută în afară de prevederile legii, precum poate să și renunțe la beneficiul indisponibilității imobilului fost dotal);

— Curtea de apel din Douai (În urma separației de patrimoniu femeia este datoare să contribuie la sarcinile căsătoriei și creșterea copiilor comuni), cu o **Notă**;

— Trib. civil din Ambert. (Dota nu poate fi constituită nici sub un termen, nici sub o condiție), cu o **Notă**.

Rezumatele Jurisprudenței Curții noastre de casație

— *Casație s. I:* Compunerea tribunalului. — Judecător dela altă secțiune. — Presumpția că a fost tras la sorti dacă părțile nu dovedesc contrariul. — Art. 16 legea org. judecătorești.

— *Casație s. II:* Despăgubiri civile. — Responsabilitatea civilă a tatălui pentru faptele copilului. — Rea educație dată copilului. — Art. 998, 999 și 1000 c. civ.

— *Casație s. III:* Dotă mobiliară. — Soma de bani aflată în depozit la o bancă. — Stipularea inalienabilității prin actul dotal, cu clauza de a nu putea fi ridicată suma de cât pentru o anumită întrebuințare. — Obligația depozitarului de a supraveghea întrebuințarea banilor. Art. 1245, 1246, 1272 și 1612 c. civ.

Condițiunea rezolutorie tacită în materia concordatului

Tribunalul Covurlui secțiunea II-a, în ședința dela 14 Ianuarie 1915 s'a pronunțat în această speță importantă asupra căreia socotim util a face câteva observațiuni: Firma Drăgănescu & Bunea a cerut declararea în stare de faliment a comercianților Țalăl și Ianeu Speter. După decla-

rare faliiții au încheiat un concordat cu creditorii obligându-se a le plăti în termen de 18 luni o cotă de 60 % din creanțe. Firma reclamantă având 3 cambii verificate n'a luat parte la concordat, iar înăuntrul termenului nefiind plătită, după expirare, s'adresează faliiților cerând suma integrală. Aceștia, printr'o somație o invită la corpul portăreilor să prezinte cambiile oferindu-i în schimb cota concordatară. Reclamanta firmă a cerut achitarea integrală a cambiilor motivând-o prin decăderea din dreptul de reducere a creanțelor expirând concordatul. Concordatarii faliiți persistând în ofertă au fost chemați în judecată pentru a fi declarați în stare de faliment.

În susținerea cererii reclamanta a invocat motivele că a cerut direct declararea în stare de faliment a părăților, deoarece neluând parte la facerea concordatului nu putea cere rezilierea lui, că efectele concordatului sunt obligatorii față de creditorii numai înăuntrul termenului stipulat, iar după aceia ei nefiind plătiți concordatul încetează intrând în întregimea drepturilor lor, că deci nefiind achitată de faliiți, rezilierea concordatului s'a operat de drept; în această materie — contrar dreptului comun — debitorul fiind obligat să ofere plata fără cererea creditorului.

Acestui mod de argumentare părății au răspuns că atâta vreme cât concordatul nu este reziliat efectele sale persistă, desființarea lui trebuind cerută, că oferta cotei concordatară este operantă în cauză termenul de plată fiind în favoarea debitorului, că invitația de plată a reclamantei nu poate echivala cu o punere în întârziere, căci cerând o sumă mai mare decât cota concordatară pretindea o sumă nedatorită.

Tribunalul primind modul de a vedea al părăților, respinge cererea de declarare în faliment sprijinindu-se pe motivele că concordatul este un contract judiciar având următoarele efecte: creditorii renunțând la o parte din creanțe în favoarea părăților fac să înceteze starea de faliment, că

odată omologat, articolul 859 c. com îl face obligatoriu față de toți creditorii, fără distincție, că prin omologare devenind irevocabil, din dispozițiunile art. 862 și 863 c. com. reese că efectele concordatului nu se înlătură decât în caz de anulare, reziliere, sau o nouă declarare în stare de faliment.

Aprobăm argumentarea tribunalului și soluția la care a ajuns în speță, cu oarecare rezervă, pe care o vom arăta mai la vale.

Când prin urmare firma reclamantă pornește direct acțiunea de declarare în stare de faliment fără a avea grije să ceară mai întâi rezilierea concordatului și când pentru a-și dovedi cererea susține că rezilierea s'a operat de drept, confundă condiția rezolutorie expresă cu cea tacită din speța noastră. Această confuzie s'ar fi putut înlătura ușor, cu oarecare doză de raționament juridic, căci în proces nu este vorba de nuanțe subtile, ci de distincțiuni mari, pe care le face legea. Într'adevăr, în privința condițiunii rezolutorii exprese codul civil prin art. 1019 face o declarație de principiu supunând desființarea obligațiunii la un eveniment viitor și necert, iar prin articolele 825, 836, 855, 1012, etc. face aplicațiuni de speță.

Acestea fiind principiile, venind la chestie vedem că nu găsim nicăeri un text de lege din care să rezulte rezilierea de drept a concordatului. Și dacă nu există un text de lege cu această dispoziție, este însă în codul de comerț art. 863, care declară — din contră — lămurit că în materie de concordat rezilierea nu se operează de drept, ci trebuie cerută. Acest articol formează sediul materiei și pune o condiție în cererea de reziliere: creditorii să nu fi fost îdestulați cu sumele convenite în concordat. Deci, este vorba despre rezilierea unui contract din pricina neîndeplinirii obligațiunii. Așa dar, speța nu se leagă cu art. 1019 c. civ., ci cu art. 1020 acelaș cod.

Ca să-și susțină și mai bine argumentarea, firma reclamantă a mai afirmat că materia concordatului este supusă unui regim special.

Raționamentul are numai o aparență de temeinicie juridică, deoarece, dacă în principiu concordatul formează o derogare de la dreptul comun: un contract sui-generis¹⁾, nici donație, nici tranzație, în art. 863 c. com. legiuitorul fixând speța a revenit iar la dreptul comun adoptând condițiunile rezoluțiunii tacite cu toate urmările ei.

Tribunalul a înțeles toate aceste distincțiuni bine pronunțate de lege, unde însă ni-se pare că face o confuzie de nuanță juridică, este când discută efectul scrisorii trimeasă de firma reclamantă, pârâților, după expirarea termenului con-

cordatului, prin care cerea achitarea întregii creanțe. În privința acestei scrisori tribunalul pune în discuție chestia, dacă ea echivalează, sau nu, cu o punere în întârziere?

Și pronunțându-se asupra acestui punct dă un răspuns negativ. Discuția acestei chestii este neconcludentă. Căci din moment ce este stabilit că rezilierea concordatului nu se operează de drept, ci trebuie cerută pe calea acțiunii principale, orice soluție dată chestii este inoperantă în cauză. S'ar fi schimbat situația, dacă înaintea cererii de declarare în faliment, s'ar fi cerut rezilierea concordatului. În această împrejurare instanța de fond poate cerceta actele de punere în întârziere, poate examina mai larg natura și efectele condițiunii rezolutorii tacite și dacă în speță se află vreun act, care ar constitui pactul comisoriu, căci ea fiind suverană în aprecierea acestor fapte, poate, chiar când constată acte de punere în întârziere, să acorde pârîtului un termen de executare a contractului²⁾.

Am spus că a mai susținut firma reclamantă — și cu această observație vom termina — întemeiată pe dispozițiunile art. 863 c. com. că ne luând parte la încheierea concordatului nu putea cere rezilierea lui. Dacă ar fi cercetat jurisprudența anterioară ar fi înlăturat și eroarea în care cade susținând această chestie și a doua eroare cerând declararea în faliment înaintea rezilierii concordatului, căci instanțele noastre judiciare s'au pronunțat contra acestor vederi³⁾.

Tribunalul a înlăturat cu drept cuvânt acest argument motivând că la redactarea articolului invocat mai sus nu este admisibil ca legiuitorul să nu fi avut în vedere pe toți creditorii, fără distincție, căci toți sunt chemați la încheierea concordatului și față de toți el este obligatoriu. La această bună argumentare noi mai adogăm observația că dacă art. 863 c. com. ar avea înțeles restrictiv, atunci situația creditorilor, care n'au luat parte la încheierea concordatului ar fi nedreaptă. Într'adevăr, ei ar avea obligațiuni create, independent de voința lor, iar când falitul concordatar nu și-ar îndeplini sarcinile luate, n'ar avea nicio acțiune contra lui. Sau, această situație este inadmisibilă față de marele principiu că orice obligațiune implică un drept, care în speță se aplica prin teoria corelațiunii în obligațiunile din contractele sinalagmatice.

P. VASILESCU
Profesor, Avocat

²⁾ Cas. II, No. 162/91, B. 91, p. 266.

³⁾ Cas. II, No. 250/99, B. 1899 p. 1039; C. Apel Galați s. II, No. 41/99, Dr. 1899, p. 666; Trib. Com. Ilfov No. 2069/900, Dr. 1900, p. 616; Trib. Ilfov com. No. 956/98, *Curierul Judiciar* No. 98, p. 898.

¹⁾ Cas. Roma, 23 Maiu 1891.

INALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE, S. II

Audiența dela 10 Iunie 1915

Președenția d-lui VICTOR RÔMNICEANU, președinte

Constantin Niculescu, condamnat pentru calomnie

Calomnie prin presă.—Curte cu jurați.—Condițiunile sub care se poate întinde acțiunea publică și asupra altor persoane, decât cel pus sub acuzare —Neregulata compunere a Comisiei juraților. — Dacă se poate propune direct la Casație. — Inadmisibilitate. — Dacă verdictul juraților trebuie scris în întregime de primul jurat? — (Art. 24 const., art. 258 proc. penală și art. 721 pr. civilă).

1. *Instanțele judecătorești investite cu judecarea unei infracțiuni nu pot întinde acțiunea publică asupra altor persoane — arătate de inculpat — fără o cerere expresă a Ministerului public, sau a părții civile când acțiunea este deschisă prin citațiune directă.*

Așa dar, Curtea cu jurați a făcut o bună aplicațiune a legii când a respins incidentul ridicat de delicuent, ca în locul său, sau alături cu dânsul, în delictul de calomnie prin presă să fie citați ca inculpați și alte persoane, întrucât la această cerere Ministerul public și partea civilă s'au opus, iar inculpatul a fost dat judecăței ca autor al articolului incriminat iar nu pentruca să răspundă conform art. 24 din Constituție în calitatea sa de editor.

2. *Neregulata compunere a Comisiunii juraților cu privire la condițiunile ce trebuie să întrunească jurații, deși e de ordine publică, nu poate fi propusă direct dinaintea Curței de casație, dacă n'a fost propusă la instanța de fond, căci cere verificarea unor cestiuni de fapt care nu intră în atribuțiunile Curții de casație.*

3. *Nici un text de lege nu cere ca verdictul juraților să fie scris în întregul lui de primul jurat, fiind suficient răspunsul prin «da» sau «nu» în cestiunile formulate.*

Decizia 1712/915. — Respins, recursul făcut de Constantin Niculescu, contra deciziei Curții cu Jurați din jud. Brăila No. 5/915.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat P. Poni, din partea recurentului în desvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l Procuror M. Vidrașcu, în concluziuni.

Deliberând,

Asupra motivelor de casare:

«Deciziunea sus arătată este casabilă întrucât Curtea a violat textul art. 24 din Constituțiune și anume următorul alineat: autorul este răspunzător de scrierile sale, în lipsa autorului, este răspunzător girantul, iar în lipsa acestuia editorul. Subscrisul Constantin Niculescu sunt numai editorul ziaului «Gazeta Poporului» în care s'a tipărit articolul incriminat (No 128 din 6 Octombrie 1914).

«În ședința Curței cu jurați din Brăila din ziua de 21 Februarie 1915, așa precum se prevede din procesul-verbal, subscrisul am declarat ca autori ai art. incriminat pe: Mihailache Andronache, Nicolae Grigorescu, Dumtru Lalaș Mihailache N. Zatonide și Nicolae Strâmbeanu, cerând ca aceștia să fie puși în cauză ca autori și citați ca atari.

«Curtea a refuzat punerea în cauză a numiților pe motivul invocat de d-l Procuror-General că articolul incriminat este subscris propriu de delicuent, ceiace nu este exact in-

trucât art. așa cum se prevede din dosar nu este semnat de nimeni. Curtea iarăși, din dispozitivul procesului-verbal din 20 Februarie 1915, se conduce din motivul că partea civilă nu înțelege să se judece cu autorii arătați ca și când partea civilă ar fi având libertatea de alegere să se judece cu cine vrea: cu autorul, cu girantul, ori cu editorul; și a refuzat introducerea în cauză a persoanelor arătate.

«Textul constituțiunei este clar: cerințele aliniatelor reproduse mai sus sunt imperioase; prin urmare Curtea a violat legea și a săvârșit un exces de putere refuzând introducerea în cauză a autorilor indicați.

«De altmintrelea Curtea prejudică fondul, afirmând în considerentele procesului-verbal că delicuentul este autorul articolului incriminat; că, în asemenea împrejurări urmază ca el să facă numai proba de nevinovățiile sale

«Curtea a săvârșit un exces de putere refuzând să dea mandat de aducere ori să amâne procesul pentru altă sesiune din pricina lipsei martorului Vasile Aloman, consilier comunal, propus și admis de curte în ședința dela 20 Februarie 1915 ca să dovedesc așa precum se vede în dispozitivul procesului-verbal exactitatea faptelor indicate și dovedirea autorilor art. incriminat pe care Curtea a refuzat să-i introducă în cauză conform textului art. 24 din Constituție.

Curtea cu juri a fost rău și ilegal constituită, juratul Ilie Manolescu neîndeplinind condițiunile art 258 pr. penală ne având patentă de comerciant, după cum voi dovedi cu certificat înaintea Curței. Jurații Petre Manole și G. G. Constantinescu în baza profesiunii liberate de arhitect conf art 258 al 4 din pr pen. nu sunt arhitecți ci numai constructori, nu puteau fi jurați, deci nu mă puteau judeca; așa dar cade verdictul juraților ca nefiind dat de judecătorii mei firești, cu toate însușirile pretinse de lege, după cum voi dovedi iarăși cu certificate pe care le voi produce înaintea Curței în ziua judecării recursului.

Având în vedere deciziunea adusă în recurs din care rezultă, că recurentul a fost condamnat de Curtea cu juri din Brăila pentru delictul de calomnie prin presă;

Având în vedere că, potrivit art. 24 din Constituție responsabilitatea în delictele de presă o are autorul, în lipsa autorului girantul, iar în lipsa acestuia editorul;

Având în vedere că recurentul a fost dat în judecată ca autor al articolului incriminat, iar nu pentruca să răspundă, conform art. 24 din Constituție, în calitatea sa de editor și prin urmare această dispozițiune de lege nu și are aplicațiunea sa în speță;

Că, recurentul a declarat înainte că autorii articolului incriminat ar fi M. Andronache, Nic. Grigorescu, Dumtru Lalaș, Mihailache N. Zatonide și Nicolae Strâmbeanu și a cerut ca în locul său sau alături cu dânsul persoanele denunțate să figureze ca inculpați; că partea civilă și Ministerul public sau opus la admiterea acestei cereri; că, Curtea statuând asupra incidentului a respins cererea recurentului;

Considerând că instanțele judecătorești investite cu judecarea unei infracțiuni nu pot întinde acțiunea publică și asupra altor persoane fără o cerere expresă a Ministerului public sau a părții civile când acțiunea este deschisă prin citațiune directă; că în specie, Curtea în fața concluziunilor Ministerului public și a părții civile a făcut o justă aplicațiune a legii când a respins incidentul ridicat;

Considerând că pentru a respinge proba cu martori cerută de recurent în apărare, Curtea de fond apreciază în fapt că martorul propus este inutil, față de cei 31 de martori propuși de recurent în apărarea sa, care au fost deja audiați și din ale căror declarațiuni Curtea poate fi pe deplin lămurită asupra faptelor pricinii;

Că aprecierea sa în această privință fiind suverană, hotărârea sa nu cade sub controlul acestei Inalte Curți;

Având în vedere că recurentul n'a propus înaintea instanței de fond chestiunea privitoare la neregulata compunere a comisiei juraților spre a fi dezbătută și a se constata dacă jurații Ilie Manolescu, Petre Manole și G. G. Constantinescu întrunesc sau nu condițiunile cerute de lege;

Considerând că această cauză de nulitate, deși este de ordine publică, fiind referitoare la regulata compunere a instanței de judecată, totuși potrivit art. 724 pr. civ. nefiind propusă la instanța de fond și cerând verificarea unor chestiuni de fapt, nu poate fi propusă pentru prima oară înaintea Curții de casație căci nu intră în atribuțiunile acestei Inalte Curți să verifice, în fapt, dacă acei jurați întruneau la data când pricina a fost judecată, condițiunile cerute de art. 258 pr. pen.;

Considerând că niciun text din procedura penală nu cere ca verdictul comisiei juraților să fie în întregul lui scris de primul jurat; că răspunsul comisiei este suficient când comisiunea prin organul primului jurat răspunde prin «da» sau «nu» la chestiunea formulată de președintele Curții că ceiace legea pretinde ca esențial este ca răspunsul să fie semnat de primul jurat;

Că în specie, această formalitate substanțială este îndeplinită și deci motivele sunt nefondate;

Pentru aceste motive, Curtea respinge etc.

Adnotațiune.—Deciziunea Inaltei Curți de casație ce publicăm, prezintă o față foarte delicată a problemei atât de confuze în legislațiunea noastră, a responsabilității în infracțiunile de presă. Lipsa unei legi speciale în această materie¹⁾ face ca instanțele de fond să plutească uneori în complet necunoscut sau pe un ocean de îndoeli—așa că deciziunile Inaltei Curți sunt chemate a suplini legea.

E cunoscut sistemul de responsabilitate, zis prin cascade, consacrat de legiuitorul român, prin art. 24 din Constituțiune, după care editorul scapă de răspundere dacă indică pe girante și acesta la rândul său scapă dacă indică pe autor—autorul fiind răspunzător în prim rând.

Ne întrebăm, cel dat în judecată, prin acțiune directă, ca autor—nu ca girante sau editor—in delictul de calomnie prin presă, dacă contestă a fi el autorul, mai poate să se descarce de răspundere, sau să se sustragă acuzațiunii, indicând pe un altul ca adevăratul autor și să ceară introducerea aceluia în cauză ca inculpat alături de el sau în locul său?

Această a fost problema care a fost pusă și pe care Inalta Curte a rezolvit-o prin deciziunea ce publicăm.

¹⁾ Legea asupra presei e în bună parte abrogată de textele constituționale. Această lege a făcut primii pași spre libertatea manifestării gândirii la noi, așa că nu a fost concepută în spiritul unei complete libertăți.

A venit apoi constituțiunea care a introdus dispozițiunii foarte liberale pentru presă și în afară de aceste două legi mai avem și codul penal care conține câteva dispozițiuni.

Aceste trei legi, concepute în atmosfere și idei diferite formează legislațiunea presei la noi — cea ce echivalează cu o lipsă de lege.

Recunoaștem că situațiunea e foarte gingașă, căci într'o materie ca aceasta a infracțiunilor de presă, excepțională prin natura ei—și despre care Nothomb spunea: «..... elle est et doit rester régie par des règles spéciales en dehors du droit commun» — nu exista nici o indicațiune legislativă și că totul trebuie creat.

Cestiunea stabilirei autorului este câte odată foarte complicată și poate da naștere la diferite contestațiuni, căci se poate ca articolul incriminat să fie rezultatul unei colaborări, sau unul a emis ideea și altul a publicat-o, sau cel ce a scris a fost plătit s'o facă, etc. etc., în cât presupunea investigațiuni și cercetări prealabile²⁾.

Legiuitorul român pentru ca să evite toate aceste dificultăți și în dorința de a interzice cu totul cercetările, perchezițiunile ce s'ar fi putut face pentru descoperirea autorului, sau administrarea a tot felul de probe, s'a oprit la ideea ca autorul să nu fie urmărit decât atunci când e semnat sau cunoscut³⁾.

Cum că acesta este sensul art. 24 din Constituțiune, discuțiunile din Constituantă și avizul dat de comisiunea constituantei, — după cum am dovedit-o altă dată⁴⁾ — sunt categorice.

Astfel fiind, după sensul art. 24 din Constituțiune, dreptul părții lezate ca și al Ministerului public, de a pune în mișcare acțiunea publică direct în contra autorului, e limitat la aceste două cazuri în legea noastră; în celelalte cazuri acțiunea nu poate fi pornită decât în contra girantului, etc.

Atunci, e evident, că libertatea pe cari implicit o recunoaște Inalta Curte reclamantului, de a-și alege pe autor, e în contradicție cu textul⁵⁾.

Dar să vedem cum a rezolvat Inalta Curte problema pusă.

Inalta Curte a decis: că cel dat în judecată ca autor, nu poate să ceară introducerea în cauză ca inculpat, a unei alte persoane alături de el,

²⁾ În Belgia, probabil pentru a înlătura aceste dificultăți nu există dreptul de citațiune directă la jurați și toate afacerile de presă, chiar și calomniile trebuie să treacă la Camera de punere sub acuzare ca în procedura ordinară (Schuermans, Code de la presse, vol. II, pag. 409).

³⁾ Prin «cunoscut» trebuie să înțelegem cazul când făcându-se o întrușiune prealabilă autorul a fost declarat de girante sau de editor și el a recunoscut aceasta sau când fiind chemat alături de girante s'a făcut cunoscut.

⁴⁾ Vezi studiul nostru publicat în «Curierul Judiciar» No. 4 din 13 Ianuarie 1913. A se vedea și studiul d-lui Profesor Tanoviceanu, publicat tot în «Curierul Judiciar» No. 11 din 7 Februarie 1913, studiu provocat în parte de studiul nostru, la care ne referim mai sus.

⁵⁾ Vezi încă și deciziunea No. 3176 din 5 Decembrie 1912, prin care în mod mai formal se recunoaște dreptul reclamantului în acțiunile directe de a-și îndrepta acțiunea contra ori cărei persoane pe care o crede autorul articolului incriminat. (Publicată în «Curierul Judiciar» No. 11/912).

când partea civilă și Ministerul public se opun, pe motiv că instanțele judecătorești, în speță, Curțile cu jurați nu pot din oficiu sau după cererea inculpatului să întindă acțiunea publică și asupra altor persoane.

După acest principiu, care e riguros exact în dreptul comun și considerat de Înalta Curte ca aplicabil și în materia speciailă a infracțiunilor de presă, curentul răspunderii se oprește la cel indicat de reclamante ca autor — indiferent dacă e cel real sau nu — și indicațiunile acestuia în privința altuia, rămân fără efect, dacă reclamantul se opune.

Dar atunci, articolul fiind ne semnat — căci în această ipoteză discutăm — conflictul acesta prealabil sau prejudicial pe cestiunea: *cine este autorul*, rămâne ne rezolvit și în această stare pe nedumerire cestiunea e supusă juraților?! Se va spune poate că dacă reclamantul a făcut o rea alegere, cel inculpat va fi achitat și reclamantul va suferi consecințele relei alegeri. Dar acțiunea publică nu poate fi lăsată la dispozițiunea unei ambițiuni sau rele alegeri a reclamantului, ea trebuie îndrumată astfel ca să se termine prin a inflige o sancțiune, mai ales când legea pune la dispozițiune un inculpat cunoscut: pe girante, editor, etc.

Dar mai mult, conflictul se poate complica, căci se poate ca Ministerul public să primească a pune concluzii contra celui indicat de inculpat și reclamantul să-și mențină concluziile contra celui indicat dela început. Cine va decide care din acești doi este autorul?! Ambii nu pot fi inculpați, fiindcă în delictele de presă legea nu voește decât o singură victimă. Se va pronunța Curtea?! Aceasta nu se poate.

Iată de ce cred că datele problemei trec- peste principiu pus de Înalta Curte. E o lacună regretabilă în legislațiunea noastră și poate că Înalta Curte nu putea face mai bine.

Casația și doctrina belgiană nu au opus acest principiu ca un veto, declarațiunilor celui acuzat ca autor de reclamante sau girante și i-au recunoscut dreptul de a declara pe un altul. S'a recunoscut cu alți termeni că curentul răspunderii poate trece mai departe. Cei în drept însă a rezolvi conflictul între arătările reclamantului și a-tele ale inculpatului, sunt jurații, cum de drept ar trebui și la noi. Ei sunt judecătorii culpabilității și culpabilitatea e cestiune de fapt care cade în atribuțiunile lor, deci ei trebuie să se pronunțe. După pronunțarea juraților asupra cestiunii prealabile, autorul nu mai poate fi schimbat ⁶⁾.

«L'individu — spune Schuermans, bazat pe jurisprudența Casației belgiene — déclaré auteur par le jury, n'est pas recevable à nommer un autre que lui comme auteur, et ne peut se soustraire ainsi à l'accusation, après le verdict sur la question d'auteur, il ne peut plus se plaider que la question de culpabilité» ⁷⁾.

Ce s'ar putea face la noi? Cred că dacă s'ar aplică strict sistemul adoptat de legiuitorul nostru și despre care vorbeam la început, jurisprudența ar fi scutită de aceste dificultăți inextricabile, sau trebuie să introducem practica de a pune juraților în caz de contestațiune asupra autorului, o cestiune prealabilă ca și la belgieni. Altfel riscăm cu ajutorul unui principiu de drept, foarte frumos, să sufocăm de multe ori adevărul, și justiția, din contră, are datoria imperioasă de a-l scoate la lumină.

I. IONESCU-DOLJ

Consilier la Curtea de Apel din București

CURTEA DE APEL DIN CRAIOVA S. II

Audiența dela 12 Martie 1915

Președenția D. lui C. A. MITESCU, Președinte

Declinunea civilă No. 59

Banca Tg. Jiu cu Constanța și D. Staicu

Imobil dotal. — Datorii contractate de soți în timpul căsătoriei în afară de cazurile prevăzute de art. 1250 c. civil. — Dacă creditorul poate urmări imobilul dotal, după desfacerea căsătoriei? — Inadmisibilitate.

Contestație. — Dacă femeea văduvă poate renunța la beneficiul indisponibilității imobilului dotal? — Admisibilitate. — Nefacerea dovezii de către creditorul urmăritor. — Admiterea contestației. — Anularea urmăririi. — (Art. 1248 și 1250 c. civil.)

1. Conform art. 1248 c. civil, imobilul dotal nu poate fi urmărit în timpul căsătoriei și nici chiar după desfacerea căsătoriei, pentru datorii contractate de soți în timpul căsătoriei, afară de cazurile prevăzute de art. 1250 c. civil.

2. După desfacerea căsătoriei, femeea văduvă, recăpătându-și capacitatea de a dispune, poate confirma o înstreinare făcută în afară din prevederile legii, precum poate să și renunțe la beneficiul indisponibilității imobilului fost dotal, în caz dacă, ca în speță, acest imobil ar fi urmărit de un creditor pentru datorii contractate în timpul căsătoriei, pentru cauze în afară de prevederile legii.

Așa dar, întrucât nu se face dovada, de creditorul urmăritor, că contestatoarea ar fi renunțat la beneficiul inalienabilității imobilului său dotal, urmărirea îndreptată contra sa e nulă și deci contestația făcută este fondată.

Curtea deliberând, și

Având în vedere că din susținerile părților și actele

cestiuni se încep desbaterile asupra culpabilității, în persoana autorului, dacă se răspunde afirmativ sau a girantului care e întotdeauna menținut în cauză.

⁷⁾ Schuermans — *Code de la presse*, vol. II pag. 444; idem Gustave Beltjens — *Encyclopedie du droit criminel belge*, pag. 800, No. 23 sub art. 18 din Constituție.

⁶⁾ La Belgieni, conf. art. 11 din decretul din 20 Iulie 1831, când există contestație asupra calității autorului, se pune o cestiune prealabilă juraților și numai după rezolvarea acestei

din dosar rezultă în fapt următoarele: intimata Constanța Titu Staicu, în timpul căsătoriei cu primul ei soț Căpitan P. Niculescu, a contractat împreună cu acesta un împrumut de bani la Banca Tg. Jiu, apelanta de azi, pe care neplătindu-l la termen a fost acționată în judecată și obligată în mod definitiv la plata sumei împrumutate;

Singura avere a debitoarei fiind un imobil constituit dotă, creditorul nu l'a putut urmări, împiedicat fiind de dispozițiunile art. 1428 c. civil. Intimata devenind văduvă prin divorț, se recăsătorește cu actualul ei soț Titu Staicu, constituindu-și ca dotă același imobil. Creditorul pune în urmărire acest imobil pentru realizarea creanței sale. Se face contestație de ambii soți pe motiv că imobilul este inalienabil conform art. 1248 cod. civil.;

Creditorul obiectează că debitoarea în timpul văduviei sale, adică atunci când își recăpătase întreaga capacitate a renunțat la acest beneficiu al inalienabilității Trib. Vâlcea s. I unde se făcea urmărirea prin sentința No. 421/914*) pe motiv că nu există o confirmare a femeii în condițiunile art. 1190 cod. civil. admite contestația și scoate de sub urmărire imobilul urmărit. Contra acestei sentințe s'a făcut apelul de față;

Având în vedere susținerile părților;

Considerând că nu se contestă că conform art. 1248 cod. civil. imobilul dotal nu poate fi urmărit în timpul căsătoriei și nici chiar după căsătorie, pentru datorii contractate de soți, în afară de cazurile prevăzute de art. 1250 cod. civil.;

Considerând de asemenea că nu se contestă, că după desfacerea căsătoriei, femeia văduvă, recăpătându-și capacitatea de a dispune poate confirma o înstrăinare făcută în afară din prevederile legii, precum poate să și renunțe la beneficiul indisponibilității imobilului fost dotal în caz dacă, ca în speță, acest imobil ar fi urmărit de un creditor pentru datorii contractate în timpul căsătoriei pentru cauze în afară de prevederile legii;

Considerând că în speță fiind vorba de o astfel din urmă datorie, care se urmărește asupra imobilului fost dotal, urmărirea în principiu este nulă, afară dacă nu se va dovedi că debitorul a renunțat la beneficiul inalienabilității acestui imobil;

Considerând că conform art. 1190 cod. civil se poate confirma sau ratifica în anumite condițiuni, obligațiunile în contra cărora legea admite acțiunea în nulitate; prin urmare, pentru ca acest articol să fie aplicabil la speța de față, ar trebui ca să fie deja consumat actul susceptibil de a fi anulat, cu alte cuvinte să existe o înstrăinare a imobilului dotal; când însă această înstrăinare n'a avut încă loc și când creditorul, ca în speță, pentru realizarea creanței sale, urmărește imobilul lovit de indisponibilitate, în cecece privește executarea acestei creanțe, nu poate fi vorba de o confirmare, ci numai de o renunțare la beneficiul inalienabilității imobilului urmărit. În orice caz însă, fie că ar fi vorba de o confirmare sau de o renunțare, nu este niciun motiv ca în primul caz să se ceară anumite condițiuni, iar în al doilea caz altele, căci, scopul legiuitorului fiind de a se asigura zestrea femeii atât în timpul căsătoriei, cât și după căsătorie, mijloacele pentru a atinge acest scop, trebuie să fie identice, cu alte cuvinte trebuie ca în ambele cazuri voința femeii de a confirma un act anulabil sau de a renunța la un beneficiu legal să fie evidentă și dată în cunoștință de cauză (1190 c. civil.);

Considerând că apelantul în dovedirea alegațiunei sale, cum că contestatoarea a renunțat la beneficiul inalienabilității imobilului urmărit, a prezentat două acte și anume: o scrisoare a debitoarei ca răspuns la observațiile Băncii că ar fi înstrăinat un gaj prin care scrisoare i spunea ca ia asupra-și datoria și că o va plăti pe dată ce va vinde moșia, ori de aci nu rezultă cătuși de puțin că debitoarea autoriză pe Bancă ca să i urmărească imobilul fost dotal, pentru realizarea creanței

sale, ci tocmai din contră-i spunea că numai printr'o eventuală vânzare voluntară i va plăti datoria; deci din nimic nu reese că prin această scrisoare s'ar fi renunțat la vreun drept. Al doilea act de care s'a mai servit apelantul, este o declarație scrisă a debitoarei la Parchetul de Vâlcea cu ocazia unei anchete făcută după plângerea creditorului. iarăși relativa la înstrăinarea unui gaj, prin care declarație creditoarea spunea că: «Banca are o hotărâre în contra sa și că să facă uz de ea. căci fond are»; or, deși din această declarație ar reeși că debitoarea, pune la dispoziția creditorului fondul său, care nu eră altul decât cel urmărit, totuși această declarație nu echivalează cu o renunțare la beneficiul inalienabilității acestui imobil. căci ținând seamă de împrejurările în care a fost dată, nu se poate susține că a fost o declarație dată în cunoștință de cauză asupra consecințelor ei. Această declarație făcută incidental, cu ocazia unei anchete care avea un obiect diferit, nu poate fi considerată ca o renunțare clară și neechivocă în sensul art. 1190 cod. civil.; prin urmare nici acest al doilea act nu dovedește renunțarea contestatoarei la inalienabilitatea imobilului;

Considerând că în cecece privește proba testimonială, cerută de apelant pentru a dovedi renunțarea contestatoarei la inalienabilitatea imobilului urmărit, deși în principiu ea este admisibilă, în speță însă ea nu se poate admite, căci nu este vorba de a se face dovada unei datorii comerciale, după cum susține apelanta, ci de a se dovedi un fapt care ar obliga pe contestatoarea să plătească cu imobilul său o sumă care depășește 150 lei, cecece este contrar art. 1191 c. civil.;

Considerând dar că întrucât imobilul urmărit este inalienabil pe baza art. 1248 cod. civil și cum pe de altă parte nu s'a renunțat de debitoare la această inalienabilitate, urmărirea este nulă, indiferent de a se ști dacă imobilul urmărit a fost sau n'a fost constituit din nou dotă, căci inalienabilitatea lui este preexistentă căsătoriei contestatorilor;

Pentru aceste motive, redactate de d-l Consilier Al. Cernătescu, Curtea, respinge etc.

(ss) C. A. Mitescu, Al. Cernătescu, C. R. Marinescu, B. Brezeanu

Grefier (s) I. Niculescu

TRIBUNALUL JUDEȚULUI VÂLCEA, S. I

Audiența dela 13 Noembrie 1914

Președenția d-lui TITU GÂRBOVICEANU, Jude de ședință
Sentința civilă No. 421 **)

Banca Tg-Jiu cu Constanța și D. Staicu

Urmărire. — Contestație. — Dotă. — Datorii contractate de soții în timpul căsătoriei. — Dacă creditorul poate urmări imobilul dotal, după ce căsătoria s'a desfășurat? — Inadmisibilitate. — (Art. 1248 c. civil.)

Pentru datoriile chirografare, contractate de soți în timpul căsătoriei, imobilul dotal nu se poate urmări nici după desfacerea căsătoriei, chiar dacă femeia și-a constituit dotă universalitatea bunurilor sale, neputându-se face această urmărire decât pentru datoriile chirografare contractate înainte de căsătorie.

Tribunalul,

Asupra contestației făcute de d-na Constanța Demetru Staicu, cu autorizația soțului său D. Staicu și D. D. Staicu avocat ca soț uzufructuar și ad tor al averii dotale, ambii din T-Jiu, prin petiția înreg. la No. 28275/314 din 11 Octombrie, contra urmării imobiliare începută prin comandamentul No. 11818 din 20 Septembrie 914, emis de Corpul Portăreilor Trib. Vâlcea, după cererea creditoarei Banca T. Jiu, asupra moșiei dotale, a numiților contestatori, numita moșie Gă-

*) Publicată tot în această pag. coloana II.

**) Confirmată de Curtea de apel Craiova s. II, prin decizia No. 59/915, publicată tot în acest No. la pag. 57.

nești-Făurești din com. Zătreni, jud. Vâlcea, vecină la răsărit cu hotarul Șerbănești, apus cu hotarul C. Poenari, nord cu Stanomiru și sud cu Gănești-Papalaci, în achitarea sentinței comerciale a Tribunalului Dolj s. II, No. 29/913, trimisă spre executare pe cale de comisie rogatorie;

Ascultând pe ambele părți în susțineri și cereri;

Având în vedere că, din actele depuse la dosar și din desbaterile părților urmate azi în instanță, rezultă în fapt că moșia urmărită care face obiectul contestației de față a fost constituită dotă la căsătoria contestatoarei de azi cu d-l Căpitan Petre Nicolescu cu actul autenticat de Tribunalul Dolj s. comercială și de Notariat la No. 1317/906;

Căsătoria aceasta contractată la 4 Aprilie 1916 s'a desființat prin divorț la 14 Iunie 1914, după cum rezultă din sentința de divorț a Trib. Dolj s. II, No. 17 din 19 Martie 1914, iar datoria de 18000 lei prevăzută în sentința comercială cu No. 29/913, ce se execută de Banca T. Jiu, a fost contractată de contestatoare în timpul căsătoriei sale cu d-l Căpitan Petre Nicolescu, când moșia urmărită era zestrală, după cum tot zestrală este și azi, în urma căsătoriei numitei contestatoare cu d-l D. D. Staicu avocat din Tg.-Jiu;

Având în vedere că, creanța în virtutea căreia se urmărește imobilul dotal a fost contractată în timpul existenței căsătoriei d-nei Constanța Pleșoianu cu d-l Căpitan Nicolescu azi căsătorită cu d-l Stoian;

Având în vedere că, în conformitate cu dispozițiunile art. 1248 c. civ., nici bărbatul, nici femeia nici amândoi împreună nu pot în timpul căsătoriei a înstreina nici a ipoteca imobilul dotal, afară de cazurile prevăzute prin art. 1249, 1250, 1253 și 1254 c. civ.;

Având în vedere că, astăzi în instanță creditoarea urmăritoare Banca Tg.-Jiu, reprezentată prin d-l avocat Iunian, recunoaște că, în adevăr, imobilul dotal nu se poate urmări pentru datorii contractate în timpul căsătoriei, însă din moment ce contestatoarea după desfacerea căsătoriei a declarat în scrisoarea adresată Băncii Tg.-Jiu, aflată la dosar, că îndată ce vinde moșia sa dotală, achită datoriile ce datora către acea Bancă, a renunțat de voe la inalienabilitatea indisponibilității imobilului dotal și că în tot cazul dacă Tribunalul nu și va face pe deplin convingerea despre această renunțare, cere în mod subsidiar proba cu martori, întrucât în discuțiune fiind vorba de o creanță comercială este admisibil orice mijloc de probațiune;

Având în vedere că, femeia în timpul căsătoriei nu se poate obliga valabil spre a putea permite o urmărire a imobilelor dotale, astfel nu poate să se oblige chirografar sau ipotekar, nu poate nici ratifica vre-o obligație consimțită înainte de căsătorie, căci îi lipsește capacitatea;

Că, această urmărire nu se va putea face asupra imobilelor ce au fost dotale, nici după ce dotalitatea a încetat prin desfacerea căsătoriei cu toate că a consimțit la urmărire, căci pe de o parte ar fi să se dea valoare și putere astfel unor obligațiuni nule dela începutul lor, din pricina incapacității speciale a femeii care s'a obligat, iar pe de altă parte se știe că inalienabilitatea imobilelor dotale este prevăzută și în interesul familiei și a copiilor femeii dotale;

Că, imobilele dotale nu pot fi urmărite chiar în cazul când prin contractul de căsătorie s'a stipulat înstrăinarea lor, căci în materie dotală interpretarea contractului este restrictivă și în interesul femeii și a familiei sale. Ori, înstrăinarea benevolă ce și-a stipulat femeia prin contractul de căsătorie, nu însemnează permiterea executării ei în mod silit asupra imobilelor. Nu se poate urmări nici prețul rezultat din vânzarea unor asemenea imobile, căci el reprezintă imobilul. Că, după desfacerea căsătoriei nu se poate urmări nici imobilul fost proprietate a bărbatului, care la restituirea dotei

femeii, i s'ar fi dat acesteia în plata dotei sale mobiliară inalienabilă. Creditorii n'ar putea urmări decât surplusul peste valoarea dotei femeii reprezentată acum prin acest imobil, altfel n'ar avea interes;

Că, din conținutul scrisorii aflată la dosar nu rezultă că contestatoarea după desfacerea căsătoriei a confirmat înstrăinarea imobilului dotal pentru datorii chirografare, contractate în timpul căsătoriei la Banca Tg.-Jiu în sumă de 18000 lei, de oarece această confirmare conform dreptului comun nu poate să aibă loc decât expres cât și tacit. Confirmarea expresă urmând să întrunească condițiunile prescise de art. 1190 c. c., iar cea tacită existând în executarea voluntară a actului de înstrăinare fondului dotal. Confirmarea expresă fiind o renunțare la acțiunea în nulitate și ea având de obiect de a purga vițiul de care obligațiunea este atinsă, art. 1190 c. c., cere ca actul de confirmațiune expresă să cuprindă obiectul, cauza și natura obligații să facă mențiune de motivul acțiunii în nulitate și despre intențiunea de a repara vițiul pe care se întemeiază acea acțiune; cu alie cuvinte în actul confirmativ trebuia să se găsească substanța obligațiunii care este isbită de o nulitate pe care confirmațiunea este destinată a o șterge, să menționeze despre motivul acțiunii în nulitate adică să se arate în act chiar dacă este vițiul pe care partea voeste să-l șteargă, și în fine partea trebuie neapărat ca în actul confirmativ să exprime intențiunea de a repara vițiul pe care acțiunea în nulitate este fondată, intențiunea fiind de esența confirmațiunii, căci confirmațiunea nu este alt lucru decât voința de a stinge vițiul care face actul nul renunțând la acțiunea în nulitate, nerezultând toate acestea din scrisoarea menționată mai sus, iar acea tacită consistând în executarea voluntară a actului de înstrăinare a fondului dotal;

Că, în ce privește proba cu martori cerută de creditoarea urmăritoare Banca T.-Jiu, în mod subsidiar, pentru a dovedi confirmațiunea renunțării din partea contestatoarei la inalienabilitatea imobilului dotal, Tribunalul urmează a o respinge ca inadmisibilă, neputându-se întrebuița în asemenea caz ca mijloc de probațiune decât numai act scris conform art. 1191 c. civ.;

Considerând că, deși din actul dotal autenticat de Trib. Dolj s. comercială și de Notariat la No. 1317/916 și transcris în registrul de foi dotale la No. 37 tot din 1906, nu rezultă că contestatoarea la trecerea în căsătorie cu Locot. P. Nicolescu și a constituit dotă bunurile sale prezente și viitoare, totuși, pentru datoriile chirografare contractate de soți în timpul căsătoriei, imobilul dotal nu se poate urmări după desfacerea căsătoriei chiar dacă femeia și-a constituit dotă universalitatea bunurilor sale, neputându-se face această urmărire de bunuri decât pentru datoriile chirografare contractate înainte de căsătorie;

Că, astfel fiind, în vederea celor mai sus expuse, Tribunalul găsește întemeiată contestația de față, urmând a o admite și a anula actele de urmărire scoțându-se de sub urmărire averea dotală prevăzută în comandamentul No. 11818/914.

Pentru aceste motive, redactate de d-nul jude de ședință T. Gârboviceanu, Trib. admite, etc.

(ss) T. Gârboviceanu, Dan Iancovescu

Curtea de apel din Douai

(19 August 1913)

Separație de patrimonii.— Contribuirea femeii la sarcinile căsătoriei.— Art. 1448 C. fr. (1266 C. civil român).

Conform art. 1448 din codul civil (1266 C. civ. rom.), în urma separației de patrimonii, femeia este datoare să contribuie, după puterea mijloacelor

sale și ale bărbatului, la sarcinile căsătoriei și la creșterea copiilor comuni. Ea este datoare să întâmpine aceste sarcini în totul numai cu al său, dacă bărbatului nu i-a mai rămas nimic.

Soții pot însă să convie ca unul din ei, de ex. bărbatul, dacă are mijloace suficiente, să sufere singur sarcinile căsătoriei, femeia necontribuind cu nimic la aceste sarcini.

OBSERVAȚIE. — Doctrina și jurisprudența sunt conforme asupra acestui punct. Vezi Planiol, III, 1432, *in fine*: C. Metz, Sirey, 59. 2. 49; D. P. 59. 2. 130. Vezi D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, tomul VIII, partea I-a, pag. 534, nota 1; pag. 518, nota 3; pag. 641, etc. (N. R.)

Tribunalul civil din Ambert

(1 Iulie 1914)

Dotă. — Termen. — Condiție.

Dotă nu poate fi constituită nici sub un termen, nici sub o condiție.

OBSERVAȚIE. — Doctrină constantă. Vezi Baudry et Surville, *Contrat de mariage*, III, 1573. La noi, nicio dificultate nu poate să existe în această privință, fiindcă art. 1232 dispune, în partea sa finală, că niciun regim matrimonial nu poate fi supus unui termen sau unei condiții.

În Elveția se decide, din contra, că contractul matrimonial poate fi supus unei condiții sau unui termen. Vezi Virgile Rossel et F. H. Mentha, *Manuel de droit civil suisse*, I, pag. 261, No. III. Vezi și D. Alexandresco, tom. VIII, partea I-a, p. 125, nota 2. (N. R.)

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE

CASAȚIE S. I

Recurentul Mihalache Ștefan ș. a. prin d-l avocat Economu.
Intimatul M. Haralambie, prin d-l avocat V. Clinceanu.

Compunerea tribunalului. — Judecător dela altă secțiune. — Presumpție că a fost tras la sorti dacă părțile nu dovedesc contrariul. — Art. 16 leg. organiz. judecătorești.

Când o secțiune a Tribunalului a fost compusă cu un judecător dela altă secțiune, prezumpția este că acel judecător a fost desemnat prin tragere la sorti, așa după cum cere art. 16 din legea organizării judecătorești, dacă recurentul nu face dovada că formalitatea tragerii la sorti n'a fost îndeplinită. (*Cas. s. I, No. 568 din 16 Octombrie 1915, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței No. 50/913 a Trib. Dolj s. I.*)

CASAȚIE S. II

Recurentul Ghidale sin Ghidale Vexier, lipsă.
Ministerul Public prin d-l Procuror Fr. Papp.

Despăgubiri civile. Responsabilitatea civilă a tatălui pentru faptul copilului. — Rea educație dată copilului. — Art. 998, 999 și 1000 c. civil.

În principiu, tatăl nu este răspunzător de prejudiciul cauzat de copilul său minor, atunci când copilul nu locuște cu dânsul, prin excepție, însă, când faptul vătămător al copilului a fost precedat de o culpă a tatălui, fără de care acel fapt nu ar fi avut loc, cum ar fi atunci când tatăl a dat o educație rea copilului, în asemenea caz prejudiciul este imputabil tatălui, de și în momentul comiterii faptului copilul nu se afla sub supravegherea lui; în asemenea circumstanțe tatăl răspunde ca autor al unui quasi-delicț, prin aplicarea art. 998 și 999 c. civil. iar nu pe baza prezumpțiunei legale din art. 1000 c. civil. (*Cas. s. II, decizia penală No. 2638, din 28 Octombrie 1915, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței No. 1672/1915, a Trib. Roman.*)

CASAȚIE S. III

Recurenta Societatea anonimă «Banca Ifov» prin d-nii avocați I. Marinescu, Cireșanu și Mihail Antonescu.
Intimata Zamfira Niculescu prin d-nii avocați C. C. Arion și D. Dobrescu.

Dotă mobilă. — Sumă de bani aflată în

depozit la o bancă. — Stipularea inalienabilității prin actul dotal, cu clauza de a nu putea fi ridicată suma decât pentru o anumită întrebuințare. — Obligația depozitarului de a supraveghea întrebuințarea banilor. — Art. 1245, 1246, 1272 și 1612 c. civil.

a). Deși în principiu dotă mobilă constând din o sumă de bani este alienabilă și ca atare trece în proprietatea soțului, care rămâne debitorul sumei, totuși părțile au libertatea de a prevedea prin actul dotal că suma dotală, fără a trece în proprietatea soțului, să rămână ca indisponibilă în mâinile unui al treilea la care s'ar găsi în depozit și de unde să nu poată fi ridicată decât pentru o anumită întrebuințare, păstrându-și individualitatea și caracterul ei de sumă dotală inalienabilă.

b). După art. 1612 c. civil, depozitarul nu poate restitui în mod valabil un depozit — proprietate a unui incapabil — decât persoanei însărcinate cu administrarea averii acelui incapabil.

Deosebit de această obligațiune impusă depozitarului în mod formal de lege, se admite în mod constant că atunci când printr'un act dotal se constituie ca dotă o sumă de bani aflată în depozit la un al treilea și se prevede în actul de dotă condițiunea sau clauza de a nu se putea ridica capitalul depus decât pentru o anumită întrebuințare, depozitarul la cererea de restituire are încă obligațiunea de a nu libera depozitul decât potrivit clauzei de întrebuințare prevăzută în actul dotal, care fiind transcris îi este opozabil

c). Dacă prin art. 1272 c. civil se prevede că în caz de desfacere a căsătoriei soția are acțiune contra soțului și pentru restituirea dotei mobiliare sau imobiliare care ar fi rămas în proprietatea femeii, de aici însă nu se poate deduce că soția are acțiune numai în contra soțului și că nu poate reclama averea dotală și dela un al treilea debitor la care se găsea depozitată și care prin efectul opozabilității actului dotal era ținut să nu o libereze în timpul căsătoriei decât potrivit actului dotal. (*Cas. s. III, No. 592 din 23 Noembrie 1915, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei comerciale No. 20/915 a Curței de apel din Buc. s. I.*)